

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Horologium aeternae sapientiae

Seuse, Heinrich

[Paris], [zwischen 1480 und 1489 oder um 1485-90]

[Capitulum] vi

[urn:nbn:de:bsz:31-293072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293072)

Ad exēplar nichilomin⁹ illi⁹ supsbālis ⁊ supessencialis
ac ineffabilis caritatis. i qua tu o pater celestis feruen-
tissime tuū diligis vnigenitū i spū scō. ⁊ peto vt hec laus
tā suauiter resonet i corde tuo pat̄no. sicut sonare cōsu-
euit suo modo oīz cytharedoz ac musicaliū instrumen-
toz suauis modulatio i corde iocūdo. statu iuuentutis
florido. Et i hac laude facula simul ascēdat tue laudis
tā odorifera sumi v̄gula tā gratiosa ac si esset cōposita
ex oibz aromatibz mirre ⁊ thuris. ⁊ vniuersi pulueris
pigmentarii. tā speciosa sicut cū v̄nali tpe flores herba-
rū pullulant in cāpis puleris coloribz. ⁊ arbores stat
frondibz ornatis gratis odoribz. sicqz laudis hui⁹ fa-
cula tā amorosa ac deliciosa vt in eā oculi tui delectabi-
lī ferantur. totaqz celestis aula resultet. ⁊ hic ingit sine
inēmissione feruidissimo estu. ⁊ rapidissimo calore tui
amoris surfsū exurgat ex corde per deuotaz meditatio-
nē. ex labiis p feruidā locutionē. ⁊ ex oibz operibz me-
is p sc̄tāz celestēqz cōsulationē. Et hec laudis facula sua
a vtute os iimicos repellat. grāz augeat. finē beatum
obtineat ⁊ gliam et̄ne b̄itudis acq̄rat. vt finis t̄p̄alis
hui⁹ laudis sit iniciū et̄ne laudis patrie celestis. Amen
Informatio qualiter p̄missa sint trahenda ad sermoēs et col-
lationes.

¶ *Ep̄m vi.*
thesaurus desiderabilis i ore sapientis erit
hec tua p̄clarissima p̄sus doctrina. o amantis-
sima sapia si fuerit talit̄ ordinata vt nō solū
facilis sit ad itelligendū. vel delectabilis ad
audiendū. sed ⁊ generalis p cuiuslibet statu se ad dila-
tandū. Nā ⁊ hoc ipsū cōp̄fecta req̄rit itegritas. Ad ve-
rū q̄ppe amorē tueqz laudis cōdignā fr̄q̄tationē zel⁹
ptinet aīaz. St̄qdē fidelis seru⁹ ⁊ prudēs aplici ordi-
nator existens nō solū sibi. s̄ ⁊ saluti aīaz. primoz
vtilitati itendere frat̄ne caritatis obligatiōe tenet. Et
iō post p̄missa hui⁹ sapie salutaris documenta peto in

formari qualiter ad primorū vtilitatē hanc eādē doc-
trīnā facilliter conuertere et copiose valeā dilatare. Insuper
et formulā artēq; tribue discipulo simpliciter cōpendiosam et
vtilē hoc idē faciendi in quacūq; alia sili materia indisti-
cta et isoformi vt sic de obstruatis fauorū cellulis mel pro-
ducere et panē paruulis frāgere. ac in turbas distribue
valeā fecunditate gratiosa. **Sapientia.** Pulcre et cōpen-
diose huius erudicionē habere potis si documentū illud
putile senecę famosi cuiusdā ad effectū curaueris mā-
dare. q̄ sic dicit. Sapientis est ordinare. Quid huic me-
lius aut nobilīus. Nā et ea q̄ a deo sūt. ordinata sūt. Ad
ro. xiiii. a. Qd̄ ei ordinē retinet durabile erit. vt ḡ sili i
hoc sicut et i premissis oibus. exēplo magis q̄ vbo te i
struā de q̄sito. Modus et ordo hic mōstrat̄ ē erit vniuersa-
liter obseruandus. **Nota** ḡ circa premissa q̄ quicūq; sa-
pientē atq; feruenter nō solū seipsū: sed et primū ex hac
sapientie doctrīna edificare desiderat. studiosē perq̄ren-
do inueniet ibi qd̄ proficiat vtriq; Quedā nāq; materie
talit̄ sūt cōposite vt de se quodāmodo sint applicabiles
ad eiusmodi. Si q̄ tñ aliquale diligentia voluerit ad-
hibere. sicut sūt os ille q̄ de christi sūt passione. vbi so-
lū aduertendū est numerus eorū q̄ et qualia christus passus
est. et quō in his hō se eisdē spualit̄ debet cōformare. et
ibi grā. Materia illa superius posita vbi diuina sapientia ichoat
discipulo per et deuotioe excitāda suā passioē explicare
talit̄ est ad pplm̄ ordināda. Si qd̄ christus dei filiū iminē-
te sibi passioe horrenda cū p̄ angustiis supuente in pri-
mo mortis guttas sāguīneas sudando sūderet in terrā
nichilominus tñ libere suā volūtate volūtati patris cōmit-
sit. et qd̄ ceperat deuote p̄fecit. Sic quilibet deuotus in omni
aduersitatis p̄ssura. et tribulatiois angustia. licet forte
naturā habeat reluctatē se patre volūtati cōmittat. et
deuote hoc suscipiat qd̄ occurrit. Et sicut fuit christus ca-
ptiuus et vincular̄ ne quō vellet: posset abire. sic hō seip̄s

debet captiuare ne sequat cōcupiscētiā carnis. ac se-
sualitatis appetitū ad noctua trahentē. Itē ea dē nocte
ōs sibi illusiones factas ac v̄cundias illatas ab iūq̄
patientē sustinuit. sic hō oīa v̄ba cōtumeliosa ⁊ f̄batus
atq̄ opprobria ⁊ cūcta mala irrogata a malis ⁊ ipor-
tunis hoībz patientē ferat amore sui redēptoris similia
vel pot̄ maiorā dudū propt̄ ipsū patientis. Deinde i
mortis discerie ad cayphā adduct⁹ v̄itatē non deseruit.
ipsū maledicentē ⁊ condēnantē: sed se dei filiū cū omī
modestia cōfessus fuit. Sic ver⁹ ipsius seruus pp̄ nul-
lū t̄pale periculū debet v̄ritatē deserē: sed vsq̄ i mor-
tē cōstans perdurare. **D**ulcissima s̄r ei⁹ dilecto sibi
angustiato viso valde cōdoluit. ⁊ ei ex intimis visceri-
bz cōpassa fuit. ac amarissime fleuit. Sic fidelis aīcus
suo amico dilecto mala patienti cōdolet ⁊ cōpatiatur
Deinde cū aī presidē statueret. et iniq̄s accusationibz
falsē v̄geret: oēs mansuetudinē et patientiā ostendit.
Sic christi ver⁹ imitator nō murmuret. aut reclamet.
nec contradicat. cū indebite ab emulis ledit̄ aut impu-
gnat̄. **D**īna sapiā veste alba induit. ⁊ tāq̄ fatu⁹ asp-
nitur ⁊ irridetur. sic oēs irrisiones q̄ solent a vanis hu-
ius mūdi hoībus deū pre oculis nō habentibz: hōi spi-
rituali irrogari sufferat patientē. **S**pinea corona rex
glie coronatur. ceptro ac purpura subānacione delu-
dit. Sic ⁊ cū seruus christi in h⁹ mūdo villipendit̄. ⁊ ve-
lut oī honore idignus abicit̄. atq̄ a presūptuosis despi-
citur. ⁊ illusionibz molestā. cogitet q̄ seruus nō ē ma-
ior dño suo. Jo. iiii. b. Nec p̄ malo habeat: si sūmo regi
silia patiatur. **P**ost hec nudat̄ verberat̄. et flagellis
nodosis caro illa sc̄tissima. ⁊ mēbra delicatissima a cer-
rime dilacerant̄. corpus ei⁹ formosū plagis liuet. ⁊ san-
guine v̄ndiq̄ rubet. Sic miles strenu⁹ debet corp⁹ suū
per asperitates et duricias debitas rationabiliter ca-
stigare. ne inobedientē icipiat recalcitrare. Tādē sentē-

Oclōs cordis i deū sēp tēdē. quatin^o dñs euellat pedes suos. scilicet affectiones a la q̄o ois pcti par itq̄ dānati onis eterne. ac itroducere dignet i aulā palacii celestis. **L**ōdicionēs vō mali religiosi sūnt hec. scilicet. p̄uia cōtra suos supiores. Itē q̄rulositas. Est autē q̄rulosus. qui nil vult sustinere sed sue volūtati viuere. **L**upiditas. rerū t̄paliū iordinata. et laxatio freni nimis libera ad cūstantias pcti carnalis. Itē defect^o dine caritatis. Invidia q̄ fraterne p̄speritatis. honoris abīt^o iordinat^o. et negligentia sc̄tāz cōsuetudinū. In seruicio dei sūnt pigri. p̄ q̄stu rez t̄paliū solliciti. et oī t̄pe circa curā corporis nimis itenti. Itē proni sūnt imitari pot^o mala exēpla q̄ bona et suā negligentia defendere per alioz tepiditatem. Discursus faciunt inutiles. et per colloquia praua corūpūnt bonos mores. Verba q̄d habent ad bonā iterō sp̄ualia. sed facta q̄nq̄ subintrāt carnalia. ti mentes solū oclōs hoīz magis q̄ dei. Cor h̄nt mundania desideria repletū. et si qua h̄nt bona parua multis malis p̄mixta sūnt. **H**oc igit modo cōsequēter in oibz aliis materis hui^o libri vsq̄ ad finē poterit q̄libet studiosus cū diligentia flosculos extrahē vñ possit ad salutis viā primū inducere et ad deuotionē excitare. **Q**uō sibimet faciendū id relinq̄m^o vt ei ex h^o studio fructus salutis et merces crescat etne retributiois.

Qualit^o multi fideles possūt dinā sapiāz despōsare. Et quo^o p̄ quotidiana q̄dā exercicia debeāt se cōtinue i eius amore reuocare.

Eplm̄. sextū.

Venite filii audite me venite audite et narrabo vobis oēs q̄ timetis deū q̄ta fecit dñs aīme mee. fecit ei m̄ magna q̄ potens est et sc̄m̄ nomen ei^o. Plane spectabilia et magnalia sunt hec. tāq̄ insignia vt ex his nō imerito admīret^o ois hō magnificās deū et dicens. qm̄ bon^o qm̄ in selm̄ mīa ei^o. q̄obzē si ego q̄d iter hec sobria quadā ebrietate videar.